

държи сметка и да се базира и на имущественото състояние на лицата, които ще заплащат тази такса. Всеки друг подход е незначитане на установения с посочената конституционна разпоредба принцип. Като е приел за основен принцип при определяне на местните такси възстановяването на пълните разходи той очевидно "лишава" общините от възможността да спазят разпоредбата на чл.60 от Конституцията.

С § 23 от ЗИДЗМДТ (обн. ДВ, бр. 119 от 2002 г.) – се отменят чл.чл. 82 и 83 от ЗМДТ, които уреждаха хипотези, в които не се заплаща такса за ползване на детски ясли, детски градини и физиологични отделения в домовете "Майка и дете" (чл. 82) или при които тези такси се заплащат в намален размер. Възприетият до приемането на § 23 от ЗИДЗМДТ подход бе категоричен и ясен израз на принципа, че Република България е социална държава и гарантира реалния достъп на лица в неравностойно социално положение до посочената в чл.81 ЗМДТ обществена услуга. Отмяната на тези разпоредби не само погизва посочения принцип, но и пряко противоречи на: чл.47, ал. 4 от Конституцията на Република България - относно децата на неизвестни родители, децата на загинали при производствени аварии и природни бедствия, сираците и децата с един родител; Отмяната е и в противоречие на:

- чл. 25 от Всеобщата декларация за правата на човека на ООН;
- принцип 2 от Декларацията за правата на детето на ООН, доколкото с приемането на ЗИДЗМДТ на посочените в чл. 82 и чл. 83 т ЗМДТ деца се отнемат възможности и улеснения, които да им позволяват да се развиват в нормална социална среда;
- чл.3 и чл. 18, ал. 2 от Конвенцията за правата на детето;
- чл.10, т. Е от Декларацията за социалния прогрес и развитие на ООН, съгласно който една от основните цели, която трябва да бъде постигната е осигуряване на всички, особено на хората в групите с нисък доход и на големите семейства на подходящи жилищни и обществени услуги;
- чл. 17, т. 1, б. А от Европейската социална харта.

§ 24, т.2 от ЗИДЗМДТ (обн. ДВ, бр. 119 от 2003 г.) - отменя действалите досега облекчения при ползването на детски почивни лагери за определени категории деца. Освен посоченото по-горе, този параграф противоречи на:

- принцип 7, ал. 3 от Декларацията за правата на детето на ООН, съгласно който Държавата е длъжна да полага усилия за реализиране на правото на детето да играе и да се развлича;

- чл.31, ал.1 от Конвенцията за правата на човека - доколкото отмяната представлява отстъпване от ангажимента на Държавата да насърчава предоставянето на подходящи и равни възможности за отдих и отмора;

§ 27 от ЗИДЗМДТ (обн. ДВ, бр. 119 от 2003 г.) - с този параграф се отменят ал.ал. 2, 3, 4 и 5 на чл. 87 от ЗМДТ, които предвиждаха каква част от доходите на лицата, обслужвани в системата за социални грижи се оставяше за техни лични разходи. Уреждаше се и хипотезата, при която тези лица нямат лични доходи и спестявания и тогава те бяха освободени от такси. Така посочената отмяна нарушава правото на възрастните хора на социална закрила, закрепено с нормата на чл.23 от Европейската социална харта, защото отменя съществуващите подходящи мерки за реализиране на това право, в частност - обезпечаване на възрастните хора на средства, достатъчни да им осигурят прилично съществуване, на здравеопазване и грижи, изисквани от тяхното състояние. Тази отмяна противоречи на чл. 30 от Европейската социална харта, съгласно който Държавата е длъжна да вземе мерки за подпомагане на ефективния достъп на лицата, живеещи или застрашени от изпадане в социална изолация или бедност за квалификация, образование, социална и медицинска помощ. Тя противоречи и на:

- чл. 9 от Международния пакт за икономически, социални и културни права, съгласно който "Държавата признава правото на социална сигурност на всяко лице";

- чл.11, ал.1 от Международния пакт за икономически, социални и културни права, съгласно който "Държавата трябва да предприема съответните мерки за осъществяване правото на всяко лице на задоволително жизнено равнище и непрекъснато подобряване на условията на живот".

С отмяната на горепосочените текстове на ЗМДТ (чл. чл.82, 83,84,ал. ал.2 и 3 и чл.85, ал.2) и изменението на чл.81 и 84, ал. 1 се отменят норми, имащи защитна функция, определящи форма за социално подпомагане и грижа за децата. Чрез отмяната на таваните за заплащането, премахването на диференциацията на заплащането и отпадането на случаите за освобождаване от такси, се засягат интересите на най-слабите икономически лица – децата от семейства с ниски доходи, многодетни семейства, деца на инвалиди, деца с неизвестни родители, изоставени и деца на загинали при производствени аварии и при изпълнение на служебния им дълг. Промяната в нормите на ЗМД накърнява принципа на социална справедливост и солидарност в обществото, задълбочава социалната неравнопоставеност и намалява, а в някои случаи и лишава от възможност за полагане на грижи за децата, което е и задължение на държавата.

С отмяната на посочения механизъм се премахва разликата между такса и цена на услуга. Съгласно Конституцията при определяне на такси се държи сметка и за постигане на социални цели. Таксата се събира за извършване на дейност, но целта и е, ако е социално значима, тя да бъде в такъв размер, който нуждаещите се, да могат да си позволят да платят.

Уважаеми съдии,

ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРОМЕНИ ПРОТИВОРЕЧАТ НА ДУХА НА КОНСТИТУЦИЯТА

В преамбюла на Конституцията е прогласена волята "да създадем демократична, правова и социална държава, за което приемаме тази конституция." В тази част от преамбюла на КРБ (която и КС на РБ

приема за равнопоставена част от конституционния текст и норма) законодателят прогласява три основни принципи, на които тя се изгражда. Сред тях е включен и принципа за социалната държава като основен. Социалната държава следва да се разбира не само като форма на солидарност между членовете на обществото, но и помощ и закрила от държавата. Имайки предвид същността на промените в ЗМДТ, категорично можем да твърдим, че се засяга механизъм за преразпределение на социалната тежест в полза на лицата с най-тежко социално – икономическо положение.

ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРОМЕНИ ПРОТИВОРЕЧАТ НА БУКВАТА НА КОНСТИТУЦИЯТА

Текстът на Конституцията пряко третира задълженията на държавата и обществото към децата в разпоредбите на чл.14 и 47, ал.1 и 4.

Общата конституционна норма е в чл.14 КРБ – систематично разположена в глава първа – “Основни начала”. Тук изрично като основен принцип е прогласена закрилата на децата и семейството. Това е принцип на изграждането на нормативната система на българското общество. Текстът на чл.14 КРБ, подчертавайки ролята на семейството, показва и самостоятелното място и внимание, което трябва да се отдели на закрилата на детето. Конституционната норма третира два самостоятелни субекта на защита – семейството и децата от страна на държавата и обществото. Този подход на законодателя говори за диференциацията, която той прави от една страна на семейство и втори път на децата като самостоятелен субект на защита. Конституционният законодател, както и КС подчертава в решенията си, разбира държавата като представена от своите органи (включително и НС) и фиск и обществото като система от недържавни институции и форми на организации в най широк спектър. Именно така е очертан кръгът върху който тежи задължението за подпомагане. Това задължение е общо за

6

всички и нито един от субектите на това задължение не може да преустанови неговото изпълнение за сметка на друг.

В КРБ въпросът за помощта и закрилата на децата е третиран и от специална норма – чл.47, ал.1 и 4.

Текстът на разпоредбата на чл.47, ал.1 е категоричен – отглеждането и възпитанието на децата се подпомага от държавата. Посочването от законодателя само на държавата, подчертава особения роля, която той и отрежда и отговорността, с която я натоварва. Именно тя следва да реализира, посредством механизмите, с които разполага – финансови и най-вече законодателни условия за отглеждане и възпитание на децата. Отмяната на съществуващите норми в ЗМДТ, облекчаващи отглеждането и възпитанието на децата и спомагащи за изравняване на тежестта поемана от родителите и замяната им с правила съответстващи изцяло на пазара не съответства на така определената роля на държавата. Държавата трябва да създава нормативни условия за отглеждане и възпитание на всички деца, без разлика в имотното състояние на техните родители.

Текстът на ал.4 определя особена грижа за децата останали без грижа от страна на близките си. Такава е и грижата, предвидена в чл. 82 и 85 ЗМДТ, преди измененията. Промяната на ЗМДТ премахва механизъм насочен към уравнивяване на социалната тежест и отменя норми съответстващи на волята на конституционния законодател. Държавата е задължена по силата на чл. 47, ал.1 да полага грижи за възпитанието и отглеждането на децата. Тя е задължена също така да осъществява и социалните си функции. Изпълнението на това задължение тя би следвало да осъществи с всички средства с които разполага – нормативни и финансови. Всички действия, насочени към постигане на цели, несъвместими с посочените водят до несъответствие с предвиденото от конституционната норма.

По тези съображения и на основание чл. 150, ал. 1 и чл. 149, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Конституцията на Република България правим следното

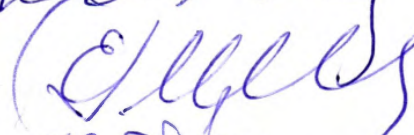

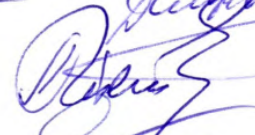
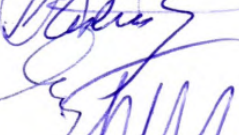

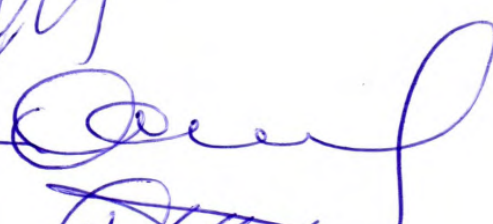

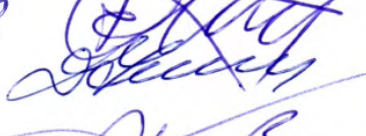
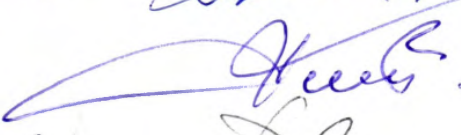
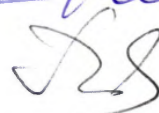
ИСКАНЕ

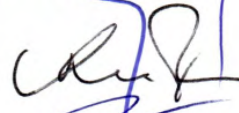
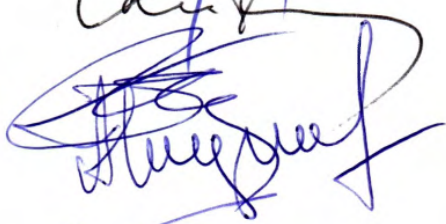
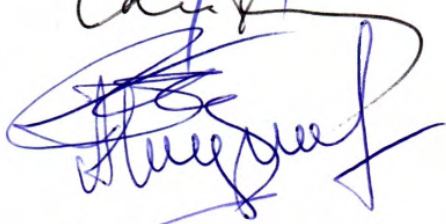

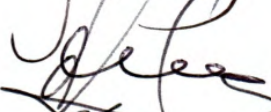

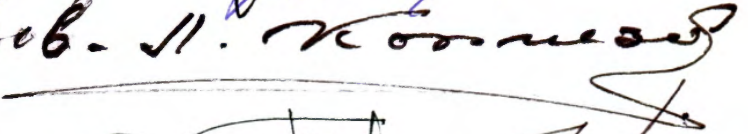
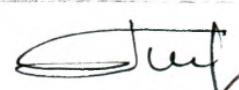
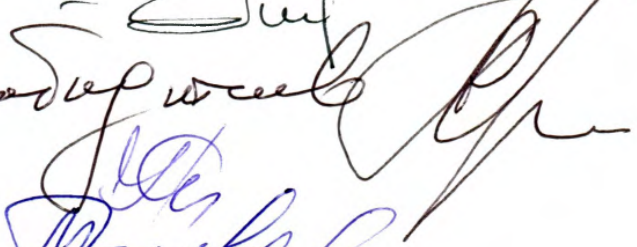
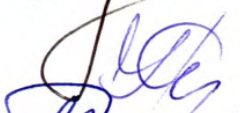
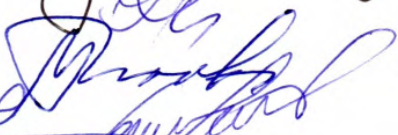
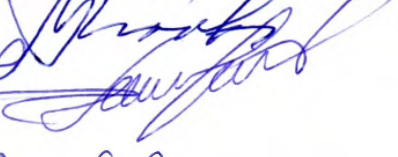
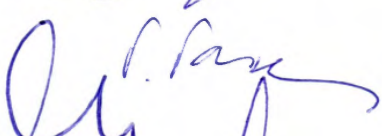

Да установите противоконституционността на § 1 в частта му чл. 8, ал. 1, т. 1; § 23; § 24 в частта му т. 2 и § 27 от ЗИД на Закона за местните данъци и такси (ДВ, бр. 119 от 2002 г.)

В съответствие с изискването на чл. 18, ал. 2, т. 3 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд, предлагаме участие по делото, в качеството им на заинтересовани страни да вземат Народното събрание, Министерският съвет, Президентът на републиката, министърът на труда и социалната политика, Националното сдружение на общините, Държавна агенция за закрила на детето.

15.04.2002 г.

Народни представители:

1. Михаил Миков -
2. Румен Ангелов -
3. Мърсева Веселина М -
4. Велика Маскарова -
5. Димитър Добов -
6. Любен Варг. Тодоров -
7. Стефан в. Аров -
8. Мухамед Мух. Пончев -
9. Огнян Самарев -
10. Георги Анастасов -
11. Димитър Димитров -
12. Цордан Димов -
13. Мария Демеше -

- 13. Весепа Кереса -
- 14. Тодор Бояджиев
- 15. Бойко Раев
- 16. Радослав Умелев
- 17. Атан Ташов
- 18. Славко Митров
- 19. Асман Тасев
- 20. Тома Тодор
- 21. Александар Ставров
- 22. Иван Соколов
- 23. Игор Петров
- 24. Стефан Митров
- 25. Елена Кумаров
- 26. Симеон Симеон
- 27. Елена Тасев
- 28. Васил Кочев
- 29. Петър Димитров
- 30. Любен Корнезов. И. Корнезов
- 31. Георги Г. Пириван
- 32. Александар Ароджов
- 33. Драга Трайков
- 34. Марко Тодор
- 35. Христо Асенов
- 36. Иван Тасев
- 37. Иван Кочев
- 38. Углед Тасев

- 39. Ирина Борова Ирина
- 40. Юлия Петрова Юлия
- 41. Иво Андрић Иво
- 42. Војко Вукчић Војко
- 43. Теодор Томковић Теодор
- 44. Војко Ракић Војко
- 45. Стефан Давидовић Стефан
- 46. Сергеј Сташинец Сергеј
- 47. Миња Димовић Миња
- 48. Емир Арапов Емир
- 49. Владимир Шимитров Владимир